

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๖๘
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจรูญ สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๕. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๖. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายเชียรชัย ณ นคร	(ลาการประชุม)
๒. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ**ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ****สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

นายจินตพันธุ์ ทังสุขบุตร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ไร่รื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นายณัฐ มนิกุลอนันต์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวอัสนา พึ่งเย็น

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

๒. นายอภิวัฒน์ คงชาติ

ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย

๓. นางสาวกมลกานต์ ศรสวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

๔. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๕. นายวิชัยพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๖๗ วันศุกร์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา**พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ รายงานต่อที่ประชุมว่า ตามที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้มอบหมายให้ไปชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... ต่อคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมีนายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ และนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ร่วมชี้แจงด้วยนั้น คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตในประเด็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง สรุปได้ดังนี้

๑) ควรกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทำงานเชื่อมโยงกัน และที่มาของผู้ตรวจการเลือกตั้งควรมีความยึดโยงกับประชาชน

๒) ควรกำหนดห้ามผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการการเลือกตั้งไปดำรงตำแหน่งใน พรรคการเมืองเป็นระยะเวลาห้าปีหลังจากที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

๓) ควรกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดูแลการเลือกตั้ง จึงได้ ชี้แจงต่อคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ว่าร่างมาตรา ๓๓ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... มีหลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการ การเลือกตั้งในการเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้ง

๔) ควรจัดตั้งกองทุนปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง จึงได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... ไม่ได้กำหนดให้มีการ ตั้งกองทุนปราบปรามการทุจริตเลือกตั้งไว้ แต่ในร่างมาตรา ๔๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... มีหลักการให้นำเงินกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมืองไปใช้ในการปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง

ทั้งนี้ คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ สนับสนุนหลักการของร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... ในเรื่องผู้ตรวจการเลือกตั้ง แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการทำงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้มีความชัดเจนมากขึ้น

ประธานกรรมการขอให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งบัญญัติ เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ตรวจการเลือกตั้งและสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ....

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง รายงานต่อที่ประชุมเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตและประเด็นซักถามในสามประเด็นสำคัญ คือ ผู้ตรวจการ เลือกตั้ง บทเฉพาะกาลที่กำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งชุดปัจจุบันที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ต้องพ้นจากตำแหน่ง และกองทุนปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง โดยในประเด็นผู้ตรวจการเลือกตั้งนั้น คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่าเหตุใดจึงใช้ระบบผู้ตรวจการเลือกตั้งแทนคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด จึงได้ชี้แจงว่าร่างรัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจและ ดำเนินการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมด้วยตนเอง การให้อำนาจแก่คณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดไปจัดการเลือกตั้งอาจขัดต่อหลักการของร่างรัฐธรรมนูญ และผู้ตรวจการเลือกตั้ง เป็นเพียงผู้ตรวจสอบการเลือกตั้งและไม่ได้เป็นผู้ใช้อำนาจแทนคณะกรรมการการเลือกตั้ง

โดยคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตในประเด็นผู้ตรวจการเลือกตั้งเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ควรกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการเลือกตั้งไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน เพื่อป้องกันไม่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจการเลือกตั้งเองทั้งหมด

๒) ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้ตรวจการเลือกตั้ง

๓) ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการเลือกตั้ง

๔) ผู้ตรวจการเลือกตั้งไม่ควรปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในการจัดการเลือกตั้ง แต่ควรปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการทุจริตการเลือกตั้งมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและไม่ได้มีการทุจริตการเลือกตั้งเฉพาะในวันเลือกตั้ง

๕) ผู้ตรวจการเลือกตั้งควรทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ตรวจการเลือกตั้งกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน

๖) ควรกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขึ้นไปมีหน้าที่แสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

๗) ควรกำหนดห้ามกรรมการการเลือกตั้งและผู้ตรวจการเลือกตั้งยุ่งเกี่ยวกับการเมืองเป็นระยะเวลาห้าปีหลังจากที่พ้นจากตำแหน่ง

ทั้งนี้ คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดปัจจุบันที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามพ้นจากตำแหน่ง และการจัดตั้งกองทุนปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง จึงได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ว่าเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญต้องการให้กรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความกล้าในการตัดสินใจอย่างแท้จริง และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ใช้แนวทางเดียวกันนี้กับศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระทุกองค์กร ส่วนเรื่องกองทุนปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้งนั้น ได้ชี้แจงว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... ไม่ได้กำหนดให้มีกองทุนปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ต่อจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่หมวด ๑๐ ภาคความผิด เป็นต้นไป ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หมวด ๑๐ ภาคความผิด

“หมวด ๑๐

ภาคความผิด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หมวด ๑๐ ภาคความผิด มีที่มาอย่างไร และเสนอให้รอการพิจารณาชื่อหมวด ๑๐ ภาคความผิด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาชื่อหมวด ๑๐ ภาคความผิด

มาตรา ๑๙๙

“มาตรา ๑๙๙ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าหากเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบ หรือยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ทันภายในกำหนดเวลา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่แจ้งหรือเตือนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นทราบก่อน หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยังไม่ดำเนินการจึงจะถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความผิด

นายภัทรฯ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... สอบถามว่าควรนำวิธีปฏิบัติในการแจ้งเตือนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มากำหนดไว้ในกฎหมายด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในทางปฏิบัตินั้นหากเจ้าหน้าที่ของรัฐคนใดไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว จะถือว่ามีความผิดที่มาจากที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน และเสนอให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๑๙๙

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๑๙๙

มาตรา ๒๐๐

“มาตรา ๒๐๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด ต้องชำระค่าปรับในอัตราวันละห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังคงฝ่าฝืนไม่ยื่นบัญชีและเอกสารประกอบ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน แต่ไม่เกินหกหมื่นบาทต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรการบังคับทางปกครอง และให้นำส่งเข้ากองทุน ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๐๐ มีหลักการที่ไม่ชอบด้วยหลักธรรมาภิบาล เนื่องจากร่างมาตรานี้มีความมุ่งหมายคือการให้แจ้งทรัพย์สิน มิใช่การหาเงินเข้ากองทุน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกลงโทษตามร่างมาตรา ๑๙๙ ไปแล้วอาจถูกลงโทษตามร่างมาตรา ๒๐๐ ได้อีก ดังนั้นหากต้องการให้มีการลงโทษเด็ดขาดก็ควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และเสนอให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๐

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๐

มาตรา ๒๐๑

“มาตรา ๒๐๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ หรือมาตรา ๑๕๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับกรณีความผิดตาม

มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ควรกำหนดบทลงโทษสำหรับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามร่างมาตรานี้ด้วย และเสนอให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๑

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๑

มาตรา ๒๐๒

“มาตรา ๒๐๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๐๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐๓

“มาตรา ๒๐๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๐๓ มีหลักการเทียบเคียงกับมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา จึงเห็นว่าอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดร่างมาตรา ๒๐๓ ไว้ และเสนอให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๓

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๓

มาตรา ๒๐๔

“มาตรา ๒๐๔ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๐๔ มีหลักการเทียบเคียงกับมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา จึงเห็นว่าอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดร่างมาตรา ๒๐๔ ไว้ และเสนอให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๔

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๔

มาตรา ๒๐๔

“มาตรา ๒๐๔ ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ เจ้าของหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๐๔ มีหลักการเทียบเคียงกับมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา จึงเห็นว่าอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดร่างมาตรา ๒๐๔ ไว้ และเสนอให้รอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๔

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๔

มาตรา ๒๐๖

“มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ เจ้าของหน้าที่ของรัฐ เจ้าของหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๐๖ มีหลักการเทียบเคียงกับมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา จึงเห็นว่าอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดร่างมาตรา ๒๐๖ ไว้ และเสนอให้รอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๖

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๖

มาตรา ๒๐๗

“มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าของหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจงใจให้กระทำการไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้นนิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึง ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัท ในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมิอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๐๗ มีหลักการเทียบเคียงกับมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา จึงเห็นว่าอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดร่างมาตรา ๒๐๗ ไว้ และความในวรรคสาม อาจมีหลักการที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นการบังคับให้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกแห่งออกมาตรการควบคุมภายใน จึงเสนอให้รอการพิจารณา

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ตั้งข้อสังเกตว่า ควรคำนึงถึงกรณีบริษัทต่างประเทศก่อตั้งบริษัทที่ปรึกษาในประเทศไทยเพื่อใช้ในการทุจริตหรือกรณีที่ นักการเมืองก่อตั้งบริษัทที่ปรึกษาด้วย จึงควรกำหนดให้ร่างมาตรานี้สามารถเข้าไปตรวจสอบบริษัทที่ปรึกษาของต่างประเทศหรือบริษัทที่ปรึกษาของนักการเมืองได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้ร่างมาตรานี้เข้าไปตรวจสอบบริษัทที่ปรึกษาต่างๆ นั้น กระทำได้ยาก เนื่องจากจะกระทบต่อบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเป็นที่ปรึกษาทั่วไปด้วย

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... แสดงความเห็นเห็นว่า ในกรณีที่บริษัทต่างประเทศกระทำการทุจริตในประเทศไทยนั้น สามารถหาพยานหลักฐานจากองค์กรตรวจสอบของประเทศที่บริษัทนั้นตั้งอยู่ได้ จึงควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเข้าไปติดต่อประสานงานกับองค์กรตรวจสอบของต่างประเทศเพื่อขอข้อมูลและพยานหลักฐานมาดำเนินคดี

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ควรคำนึงถึงกรณีที่องค์กรตรวจสอบของต่างประเทศได้ดำเนินคดีกับบริษัทต่างประเทศไปแล้วด้วย เช่น การให้เสียค่าปรับ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้คดีของบริษัทนั้นเป็นอันยุติลง และไม่สามารถดำเนินการขอพยานหลักฐานต่างๆ มาดำเนินคดีในประเทศไทยได้

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ควรมิบทบัญญัติเพิ่มเติมเพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลหรือให้มีการลงโทษบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากบุคคลอื่นที่ทำธุรกรรมกับรัฐบาลโดยไม่มีเหตุอันจะอ้างตามกฎหมายได้ ส่วนกรณีที่ศาลต่างประเทศมีคำวินิจฉัยหรือทำสัญญาประนีประนอม โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนในการทุจริตด้วย ให้ใช้คำวินิจฉัยหรือสัญญาประนีประนอมมารับฟังเป็นพยานหลักฐานได้โดยไม่จำเป็นต้องสอบสวนเพิ่มเติม แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะนำพยานหลักฐานมาสู้ห้กลาง แต่การกำหนดเนื้อหาของบทบัญญัติเพิ่มเติมนี้ต้องพิจารณาด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากตัวผู้ถูกกล่าวหา อาจไม่ใช่จำเลยในคดีก็ได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขอความร่วมมือจากองค์กรตรวจสอบของประเทศที่เป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตได้

- การรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นคำวินิจฉัยของศาลต่างประเทศหรือเป็นสัญญาประนีประนอมนั้น ไม่ถือว่าเป็นการขัดต่อหลักการเรื่องการรับฟังพยานหลักฐาน และในมาตรา ๒๒๖/๑ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็มีหลักการในเรื่องรับฟังพยานหลักฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกด้วยเช่นกัน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๗

มาตรา ๒๐๘

“มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการสอบสวนหรือไต่สวน ฟ้องร้อง หรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจูงใจให้ผู้นั้น ไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือมิให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มชืนใจ หลอกลวงหรือกระทำการอันมิชอบประการอื่น เพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือมิให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์เอาไปเสียแก้ไขเปลี่ยนแปลงปกปิดหรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มชืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๐๘ มีหลักการเทียบเคียงกับมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา จึงเห็นว่าอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดร่างมาตรา ๒๐๘ ไว้ และเสนอให้รื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๘

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๘

มาตรา ๒๐๙

“มาตรา ๒๐๙ การกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ นอกพระราชอำนาจจะต้องรับโทษในพระราชอำนาจ

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๕

(๒) บุคคลสัญชาติไทยกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๗

(๓) นิติบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคล ตามมาตรา ๒๐๗ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๗”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๐๙ อาจมีหลักการที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นการลงโทษบุคคลที่กระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และเสนอให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๙

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐๙

หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

“หมวด ๑๑

บทกำหนดโทษ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรบัญญัติรวมหมวด ๑๐ และหมวด ๑๑ ไว้ในหมวดเดียวกัน และควรพิจารณาว่ามีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องกระทำการใดแล้วคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่กระทำการหรือกระทำการล่าช้าหรือกระทำการผิดหลักเกณฑ์ จะต้องถูกกำหนดโทษด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาชื่อหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๑๐

“มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวนตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๑๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑๑

“มาตรา ๒๑๑ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีใช่เป็นการกระทำตามที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจหักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือเงินตามมาตรา ๑๒๒ ได้ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ” ควรหมายความรวมถึง การแปลงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย และเสนอให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๑

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๑

มาตรา ๒๑๒

“มาตรา ๒๑๒ ผู้ใดรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๑๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑๓

“มาตรา ๒๑๓ ผู้ใดยักยอก ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ ไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือบันทึก ข้อมูล หรือทรัพย์สินที่พนักงานไต่สวน คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าจะตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๑๓ มีหลักการเทียบเคียงกับมาตรา ๑๕๗ ของ ประมวลกฎหมายอาญา จึงอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดร่างมาตรา ๒๑๓ ไว้ และเสนอให้รอการพิจารณา ร่างมาตรา ๒๑๓

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๓

มาตรา ๒๑๔

“มาตรา ๒๑๔ ผู้ใดครอบครองหรือรักษาทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นใดที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน ยึด อายัด หรือเรียกให้ส่ง ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานนั้น หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๑๔ มีหลักการเทียบเคียงกับมาตรา ๑๕๗ ของ ประมวลกฎหมายอาญา จึงอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดร่างมาตรา ๒๑๔ ไว้ และเสนอให้รอการพิจารณา ร่างมาตรา ๒๑๔

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๔

มาตรา ๒๑๕

“มาตรา ๒๑๕ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. เลขาธิการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน คณะอนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายอื่น กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๑๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑๖

“มาตรา ๒๑๖ บรรดาความผิดตามมาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๑๓ มาตรา ๒๑๔ และมาตรา ๒๑๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นเป็นการสมควรอาจขออนุมัติต่อเลขาธิการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ ที่กระทำผิดต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๑๖ หมายความว่าอย่างไร และหากพนักงาน เจ้าหน้าที่ไม่ขออนุมัติต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ ที่กระทำผิดต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้หรือไม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๖

มาตรา ๒๑๗

“มาตรา ๒๑๗ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่า ของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า โทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น บัญญัติอยู่ในส่วนใด ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๗

มาตรา ๒๑๘

“มาตรา ๒๑๘ ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาลเพื่อจะกล่าวถึงบุคคลตามมาตรา ๒๑๗ ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น จะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๑๘ โดยไม่มีการแก้ไข

บทเฉพาะกาล

“บทเฉพาะกาล”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อบทเฉพาะกาล โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑๙

“มาตรา ๒๑๙ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งได้รับการสรรหาและการแต่งตั้งโดยอาศัยคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ต่อไปจนกว่าจะถึงคราวออกตามวาระ หรือดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบเก้าปี โดยไม่นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๑๘ แห่งรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับ

ในกรณีที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระหรือมีอายุครบกำหนดเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติ ให้ดำเนินการสรรหาประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า การบัญญัติให้ไม่นำมาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๑๘ แห่งรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ มีความเหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากเป็นการบัญญัติกฎหมายยกเว้นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญส่วนความในวรรคสองควรมีบัญญัติในลักษณะเดียวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๙

มาตรา ๒๒๐

“มาตรา ๒๒๐ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนและในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบตำแหน่งตามวาระที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๒๐ ควรบัญญัติในลักษณะเดียวกับเรื่องการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๐

มาตรา ๒๒๑

“มาตรา ๒๒๑ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดต่อไปจนกว่าจะครบวาระสี่ปีนับแต่วันที่ประกาศแต่งตั้ง เว้นแต่เป็นบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนแล้ว หรือมีเหตุที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งระหว่างที่ดำรงตำแหน่งอยู่ตามมาตรานี้ และให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวหรือครบอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับนี้ตัดบทบัญญัติเรื่องกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดออกไป ดังนั้น เมื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนี้มีผลใช้บังคับ ควรให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งทันที

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๑

มาตรา ๒๒๒

“มาตรา ๒๒๒ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือเป็นอันใช้ได้และคงดำเนินการต่อไป จนกว่าจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๒๒ ควรบัญญัติหลักการให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระอื่นด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๒

มาตรา ๒๒๓

“มาตรา ๒๒๓ ให้ข้าราชการและลูกจ้างที่โอนไปตามมาตรา ๒๒๓ ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือน รวมทั้งเงินประจำตำแหน่งไม่ต่ำกว่าเดิม และให้จัดตำแหน่งเพื่อโอนข้าราชการไปดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรแก้ไขความในร่างมาตรา ๒๒๓ เป็นดังนี้ “ให้ข้าราชการและลูกจ้างที่โอนไปตามมาตรา ๒๒๓๒...” และควรให้ข้าราชการและลูกจ้างที่โอนไปตามมาตรา ๒๒๒ ดำรงตำแหน่ง และได้รับเงินเดือน รวมทั้งเงินประจำตำแหน่งเท่าเดิม ไม่ใช่ให้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าเดิม

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๓

มาตรา ๒๒๔

“มาตรา ๒๒๔ ให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายที่มีการแก้ไขที่บัญญัติให้เป็นความผิดและมีโทษทางอาญา และบรรดาการกระทำความผิดและความผิดที่มีโทษทางอาญา หรือการสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับยังคงเป็นความผิดอยู่ต่อไป และยังคงรับโทษต่อไป หรือได้ตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษตามกฎหมายตามอัตราโทษที่กำหนดไว้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้รับโทษอยู่ก็ให้รับโทษต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดโทษ ตามคำพิพากษาของศาล และให้คำพิพากษาของศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับได้จนกว่าจะมีการบังคับคดีเสร็จสิ้น ในกรณีที่มีการดำเนินคดีที่เกิดจากการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือคณะกรรมการอื่นใดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และที่อยู่ระหว่างการไต่สวน หรือมีการวินิจฉัยความผิดหรือฟ้องคดีโดยอาศัยบทความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ความผิดนั้นยังคงเป็นความผิดอยู่ต่อไป และศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดียังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๒๔ ควรบัญญัติความให้สั้นและกระชับ แต่ให้กฎหมายสามารถมีผลใช้บังคับได้ตามหลักการเดิม เช่น หากผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตหลบหนีคดี ให้อายุความสะดุดหยุดลง เป็นต้น

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า หลักกฎหมายอาญาทั่วไปห้ามบังคับใช้กฎหมายย้อนหลังในทางเป็นโทษแก่บุคคล แต่สามารถบังคับใช้กฎหมายในทางที่เป็นคุณได้ อย่างไรก็ตาม กฎหมายวิธีสบัญญัติทางอาญา คือ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากมีวิธีการที่ทำให้ประเทศเกิดความสงบเรียบร้อย การบังคับใช้กฎหมายย้อนหลังในทางเป็นโทษอาจกระทำได้ แต่ต้องกระทำอย่างเคร่งครัดเฉพาะตามที่กฎหมายบัญญัติเท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องอายุความในการฟ้องคดีอาญาส่วนใหญ่บัญญัติไว้ในกฎหมายสารบัญญัติ อย่างไรก็ตาม ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้กำหนดว่าแม้ไม่มีตัวจำเลยมาศาล ก็สามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลได้ เพราะไม่ใช่การบังคับใช้กฎหมายย้อนหลัง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๔

มาตรา ๒๒๕

“มาตรา ๒๒๕ บรรดาบทบัญญัติใดที่ได้บัญญัติไว้ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ดังนั้น มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตรวจสอบหลักการในประกาศดังกล่าวว่าสามารถตัดออกได้หรือไม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๕

มาตรา ๒๒๖

“มาตรา ๒๒๖ ให้ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรม พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในวาระเริ่มแรก มีให้นำคุณสมบัติของข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรมที่กำหนดคุณสมบัติไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับกับข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ซึ่งสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมาย และมีความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรับราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการสาขา

ทั่วไปเข้าสู่ตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงไม่ให้นำคุณสมบัติของข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรมที่กำหนดคุณสมบัติไว้เป็นการเฉพาะตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับกับข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ซึ่งสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมาย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๖

มาตรา ๒๒๗

“มาตรา ๒๒๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๘๖ ให้ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่น ไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิมและให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายกฎหมายว่าด้วยข้าราชการพลเรือนจนกว่าจะมีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๑๘๖ ทั้งนี้ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาให้เสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างมาตรานี้ควรบัญญัติว่า “ในระหว่างที่ยังไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๘๖ ให้ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นเท่าเดิม...” ไม่ใช่ให้ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่น ไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิม นอกจากนี้ ความในตอนที่ว่า “ให้ตราพระราชกฤษฎีกาให้เสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ” ไม่จำเป็นต้องบัญญัติก็ได้ เนื่องจากหากบัญญัติพระราชกฤษฎีกาล่าช้า ผลเสียย่อมตกกับข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมอยู่แล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๗

มาตรา ๒๒๘

“มาตรา ๒๒๘ บรรดาเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และอยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือเป็นเรื่องที่กฎหมายอื่นกำหนด หรือเป็นเรื่องที่สืบเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว หรือเรื่องที่ส่งให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่อยู่ระหว่างพิจารณาสั่งหรือฟ้องคดีหรือเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินคดีในชั้นศาล ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานอื่น ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไข

เพิ่มเติม หรือกฎหมายอื่น โดยให้การดำเนินการที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้และยังคงใช้บังคับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๒๘ ควรบัญญัติให้กระชับในลักษณะว่าบรรดาเรื่องกล่าวหาหรือเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชุดเดิมได้กระทำไปแล้ว ให้ถือเป็นการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนี้ และมีผลใช้บังคับต่อไปได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๘

มาตรา ๒๒๙

“มาตรา ๒๒๙ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล หรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษที่มีโทษจำคุกเป็นเวลาไม่เกินสามปีหรือจำคุกตลอดชีวิต หรือผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความนั้น ให้นำหลักเกณฑ์การมีโทษจำคุกตามมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้บังคับโดยต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า มาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้นำหลักการมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนี้หรือไม่

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้นำหลักการมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรบัญญัติร่างมาตรา ๒๒๙ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เรื่องการมีโทษจำคุกเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความตามร่างมาตรา ๔๕

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒๙

มาตรา ๒๓๐

“มาตรา ๒๓๐ กรอบระยะเวลารับหรือไม่รับคำกล่าวหาตามมาตรา ๕๙ และการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๐ ให้มีผลใช้บังคับกับเรื่องที่มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

สำหรับเรื่องกล่าวหาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรบัญญัติให้มีการเร่งรัดการดำเนินการในคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังค้างพิจารณาด้วย ทั้งนี้ อาจกำหนดให้มีการแยกพิจารณาเรื่องที่ค้างพิจารณาเป็นสองส่วน คือ ๑) เรื่องที่มีความสำคัญ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เร่งพิจารณาก่อน และ ๒) เรื่องที่มีรายละเอียดไม่มาก ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการแทน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๓๐

มาตรา ๒๓๑

“มาตรา ๒๓๑ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะอนุกรรมการ พนักงานไต่สวน พนักงานเจ้าหน้าที่ บุคคลหรือคณะบุคคล ที่กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการต่อไป เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๓๑ ควรบัญญัติในลักษณะให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดึงเรื่องจากคณะอนุกรรมการ พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มาดำเนินการเอง รวมทั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานเจ้าของเรื่องดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๓๑

มาตรา ๒๓๒

“มาตรา ๒๓๒ บรรดาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และอยู่ระหว่างการตรวจสอบ ให้เก็บไว้เป็นข้อมูลการตรวจสอบ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่จะดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ยื่นไว้ หรือจะมีมติให้ดำเนินการอย่างไรก็ตามที่เห็นสมควรก็ได้ หรือจัดเก็บไว้หรือเมื่อพ้นกำหนดห้าปีแล้วจะทำลายเสียก็ได้ ในกรณีที่ปรากฏมูลความผิดจากการตรวจสอบทรัพย์สินว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือร้ายผิดปกติ และกรณีที่ผลการตรวจสอบตามบัญชีที่ค้างอยู่จะต้องมีการดำเนินคดีตามกฎหมาย ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในกรณีที่ผู้ยื่นบัญชีเป็นผู้ซึ่งต้องยื่นบัญชีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากบัญญัติหลักการในร่างมาตรา ๒๒๘ ให้ครอบคลุมถึงเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว อาจไม่จำเป็นต้องบัญญัติความในร่างมาตรา ๒๓๒

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๓๒

มาตรา ๒๓๓

“มาตรา ๒๓๓ ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือการดำเนินการอื่นใดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะได้มีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือการดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๓๓ โดยไม่มีการแก้ไข

จากนั้น ประธานกรรมการสอบถามว่า บทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. อยู่ในร่างมาตราใด ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัย ที่ ๑/๒๕๕๔ ว่าการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกระเบียบกำหนดให้ข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรมมีบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งแตกต่างจากข้าราชการฝ่ายอื่น หรือมีคุณสมบัติทำนองเดียวกับพนักงานอัยการ เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล อันเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ อนุกรรมการและเลขานุการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งการจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษอื่นแก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. บัญญัติอยู่ในร่างมาตรา ๑๘๒ (๒) และ (๑๐)

ประธานกรรมการกล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ควรนำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑/๒๕๕๔ ไปศึกษาและเปรียบเทียบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในร่างมาตรา ๑๘๒ เกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการออกระเบียบกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการ

สำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งการจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษอื่นแก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยศึกษาวิเคราะห์ประเด็นสาระสำคัญของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อประโยชน์ในการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนี้ต่อไป

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ สอบถามว่า เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกระเบียบกำหนดให้ข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรมมีบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งแตกต่างจากข้าราชการฝ่ายอื่น หรือมีคุณสมบัติทำนองเดียวกับพนักงานอัยการ เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล อันเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เหตุใดจึงยังมีการร่างกฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกระเบียบลักษณะดังกล่าวอีก และองค์กรใดจะเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในการกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่น ๆ ให้กับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้องค์กรอิสระมีปัญหาในการกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น ๆ รวมทั้งเบี้ยประชุมด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนี้ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มในจำนวนเท่ากับเงินประจำตำแหน่ง และให้ได้รับเบี้ยประชุมในการประชุมแต่ละครั้งด้วย

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเบี้ยประชุมในการประชุมแต่ละครั้ง อาจทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับค่าตอบแทนที่มากเกินไป โดยเฉพาะการรับเบี้ยประชุมในการประชุมคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ที่มีจำนวนมาก

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการประสงค์จะกำหนดหลักการที่ป้องกันมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ มาดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในคดีแทน เว้นแต่มีความจำเป็นพิเศษ อันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณโดยเฉพาะเงินค่าเบี้ยประชุมไม่ให้มีจำนวนที่สูงเกินไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑/๒๕๕๔ ปรากฏข้อมูลว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะนั้นประสงค์จะแบ่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ออกเป็นสองประเภท คือ ๑) ข้าราชการ ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรม และ ๒) ข้าราชการ ป.ป.ช. สาขาอื่น โดยกำหนดให้ข้าราชการ ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรม ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าข้าราชการอัยการในระดับเดียวกัน ส่วนข้าราชการ ป.ป.ช. สาขาอื่น ให้ได้รับเงินเดือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่ากรณีดังกล่าว เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลที่เป็นข้าราชการฝ่ายอื่น อันเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอมานี้ มีบทบัญญัติในลักษณะที่กำหนดให้ข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรมได้รับเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการประเภทอื่น ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑/๒๕๕๔

จากนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๓

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลรัฐธรรมนูญ หรือคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

“ตุลาการ” หมายความว่า ประธานศาลรัฐธรรมนูญ หรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

“ตุลาการประจำคดี” หมายความว่า ตุลาการซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าของสำนวนเป็นรายคดี

“คดี” หมายความว่า กระบวนพิจารณานับตั้งแต่เสนอคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัย

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องที่ขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัย

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ร้องและผู้ถูกร้อง และให้รวมถึงผู้มีสิทธิกระทำการแทนด้วย

“ผู้ร้อง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเสนอคดีต่อศาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

“ผู้ถูกร้อง” หมายความว่า ผู้ถูกกล่าวหาตามคำร้องของผู้ร้อง

“ผู้เกี่ยวข้อง” หมายความว่า หน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดี

“กระบวนพิจารณา” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เกี่ยวกับคดีซึ่งกระทำโดยคู่กรณี หรือโดยศาล หรือตามคำสั่งของศาล ไม่ว่าจะการนั้นจะเป็นโดยคู่กรณีฝ่ายหนึ่งกระทำต่อศาล หรือต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือศาลกระทำต่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่าย รวมถึงการส่งคำร้องและเอกสารอื่น ๆ การพิจารณาคดี และการลงมติ ตลอดจนการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

“การพิจารณาคดี” หมายความว่า การไต่สวน หรือการประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณาและวินิจฉัย

“พนักงานคดีรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในสายงานคดีรัฐธรรมนูญที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสำนวนคดี และให้พนักงานคดีรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า คำว่า “คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ” มีที่มาอย่างไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๓ ที่กำหนดนิยามคำว่า “ศาล” หมายความว่า ศาลรัฐธรรมนูญ หรือคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี นั้น คณะอนุกรรมการเห็นควรให้รอการพิจารณา โดยเมื่อพิจารณาเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว จะได้กลับมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า คำว่า “ตุลาการประจำคดี” ควรแก้ไขเป็นคำว่า “ตุลาการเจ้าของสำนวน” คำว่า “คดี” หมายความว่า กระบวนพิจารณานับตั้งแต่เสนอคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัย มีข้อสังเกตว่าเมื่อศาลพิจารณาวินิจฉัยแล้ว ไม่ควรเรียกว่า “คดี” อีก ส่วนนิยามคำว่า “คำร้อง” หมายความว่า คำร้องที่ขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยนั้น หากเป็นคำร้องอื่น ๆ เช่น คำร้องขอส่งเอกสารหลักฐาน หรือคำชี้แจงเพิ่มเติม อาจอยู่ในความหมายของคำว่า “คำร้อง” เช่นกัน และนิยามคำว่า “ผู้เกี่ยวข้อง” หมายความว่า หน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดี มีข้อสังเกตว่าเป็นนิยามที่ไม่มีความชัดเจนว่ามีความเกี่ยวข้องกับคดีอย่างไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า

คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกตว่า นิยามของคำว่า “กระบวนพิจารณา” ควรบัญญัติให้ชัดเจนว่า “...ตลอดจน การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ”

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า จากนิยามของคำว่า “กระบวนพิจารณา” อาจตีความได้ว่าการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนัก หรือเลขาธิการศาลรัฐธรรมนูญถือเป็นกระบวนพิจารณาอย่างหนึ่ง และตั้งข้อสังเกตว่า การทำสำนวนคดีรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่จะมอบหมายให้บุคคลได้รับผิดชอบสำนวนคดีแทนก็ได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกตว่า ศาลรัฐธรรมนูญควรออกระเบียบภายในรองรับตำแหน่งพนักงานคดีรัฐธรรมนูญ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และควรมีกฎหมายลำดับรองบัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับพนักงานคดีรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการกำหนดให้พนักงานคดีรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ควรนำไปบัญญัติไว้ในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของพนักงานคดีรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ประเด็นสำคัญคือ ควรพิจารณาให้ชัดเจนว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ควรมีหลักการเรื่องพนักงานคดีรัฐธรรมนูญหรือไม่

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... สอบถามว่า ควรกำหนดค่านิยมของคำว่า “ระบบไต่สวน” หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การจะกำหนดค่านิยมของคำว่า “ระบบไต่สวน” หรือไม่ ควรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบด้วย เพื่อให้กฎหมายมีความสอดคล้องกัน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกข้อกำหนด ระเบียบ และประกาศ โดยความเห็นชอบของศาล เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๔ โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ ศาล

“หมวด ๑

ศาล”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๑ ศาล โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

“มาตรา ๕ ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญบัญญัติ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๕ เป็นเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญสามารถพิจารณาวินิจฉัยคดีที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้ เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๕ โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ องค์ประกอบของศาล

“ส่วนที่ ๑

องค์ประกอบศาล”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๑ องค์ประกอบของศาล โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

“มาตรา ๖ ศาลประกอบด้วยตุลาการจำนวนเก้าคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนสามคน

(๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวนสองคน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ จำนวนหนึ่งคน

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ จำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้รับหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนสองคน

ในกรณีไม่อาจเลือกผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาตาม (๑) ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะเลือกบุคคลจากผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก็ได้

การนับระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันที่ได้รับการคัดเลือกหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหาแล้วแต่กรณี ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการสรรหาจะประกาศลดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองลงก็ได้ แต่จะลดลงเหลือน้อยกว่าสองปีมิได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตรา ๖ เป็นหลักการเดียวกับที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖ เป็นหลักการเดียวกับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐

ประธานกรรมการสอบถามว่า หากบัญญัติรายละเอียดให้ชัดเจนว่าความในวรรคสองจะนำมาใช้บังคับต่อเมื่อไม่มีผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหาตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีผู้สมัครแต่ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาไม่ครบจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด จะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือไม่

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า การบัญญัติให้ความในวรรคสองจะนำมาใช้บังคับต่อเมื่อไม่มีผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหาตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีผู้สมัครแต่ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาไม่ครบจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ เนื่องจากเป็นข้อความที่สอดคล้องกับความในวรรคหนึ่ง และเป็นการบัญญัติรองรับกรณีไม่อาจคัดเลือกหรือสรรหาบุคคลตามความในวรรคหนึ่งได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรับรองการพิจารณาร่างมาตรา ๖

ส่วนที่ ๒ การได้มาซึ่งตุลาการ

“ส่วนที่ ๒

การได้มาซึ่งตุลาการ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๒ การได้มาซึ่งตุลาการ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

“มาตรา ๗ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลหรือองค์กรอิสระองค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบ
ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่ององค์ประกอบคณะกรรมการสรรหาที่บัญญัติ
ในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษา
หลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า
กรณีเกิดเหตุสุดวิสัยทำให้กรรมการสรรหาไม่ครบตามสัดส่วนที่กำหนดใน (๑) ถึง (๔) ของ
ร่างมาตรานี้ เหลือเพียงประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุด คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า
ควรกำหนดจำนวนขั้นต่ำของกรรมการสรรหา โดยต้องมีกรรมการสรรหาจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้
จึงจะถือว่าเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาที่มีอำนาจดำเนินการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีมีเหตุสุดวิสัยทำให้กรรมการสรรหาไม่ครบตามที่กำหนด
ใน (๑) ถึง (๔) ให้กรรมการสรรหาจำนวนที่เหลืออยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาโดยให้มีหน้าที่และ
อำนาจตามที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนกรณีที่ศาลฎีกา
ศาลปกครองสูงสุด หรือองค์กรอิสระใด ไม่ดำเนินการแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหา ถือว่า
เป็นการจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษา
หลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า
ประชาชนอาจไม่ทราบถึงวิธีดำเนินการเพื่อใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ กรณีที่ศาลยุติธรรม ศาลปกครองสูงสุด
หรือองค์กรอิสระไม่ดำเนินการแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหา โดยถือว่าเป็นการจงใจ
ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ว่าประชาชนจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้ประชาชนจะไม่ทราบถึงวิธีดำเนินการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญสำหรับ
กรณีนี้ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่และอำนาจโดยตรง เช่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นต้น
จะต้องทราบว่ารัฐธรรมนูญมีความมุ่งหมายให้ดำเนินการอย่างไร

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๗

มาตรา ๘

“มาตรา ๘ การประชุมคณะกรรมการสรรหา ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการสรรหาไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่ง
เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน
ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ให้คณะกรรมการสรรหาที่มีอำนาจออกระเบียบว่าด้วยการประชุมและการลงมติ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่ององค์ประชุมและการประชุมของคณะกรรมการสรรหาที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๘

มาตรา ๙

“มาตรา ๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ให้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หน่วยงานใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้

ให้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องสถานะและอำนาจของคณะกรรมการสรรหาที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๙

มาตรา ๑๐

“มาตรา ๑๐ ให้กรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามระเบียบที่รัฐสภากำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการสรรหาที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๑

“มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการ ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญแจ้งเหตุที่จะต้องสรรหาให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบโดยเร็ว

เมื่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งองค์กรอิสระเพื่อแต่งตั้งบุคคลมาเป็นกรรมการสรรหาองค์ละหนึ่งคนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๓ วรรคหนึ่ง (๔) แล้วให้ส่งรายชื่ออันให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

เมื่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้รับรายชื่อบุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้งตามวรรคสอง ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำประกาศปิดไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์ อย่างหลากหลาย โดยประกาศดังกล่าวมีเนื้อหาอย่างน้อยประกอบด้วย มูลเหตุของการสรรหา องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา และรายชื่อคณะกรรมการสรรหา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการได้มาซึ่งคณะกรรมการสรรหาในส่วนของบุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้งที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๒

“มาตรา ๑๒ การรับสมัครผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการ ให้คณะกรรมการสรรหาประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างหลากหลาย

นอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

เมื่อได้รับรายชื่อผู้สมัครและผู้ได้รับการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปแล้ว ให้ประกาศรายชื่อให้สาธารณชนทราบโดยทั่วกัน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการประกาศรับสมัครและการเสนอชื่อตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๓

“มาตรา ๑๓ ในการสรรหาให้คณะกรรมการสรรหาและปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดสรรและการออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการ และมติในการสรรหาดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการคัดสรร หลักเกณฑ์วิธีการออกเสียงลงคะแนนและมติในการคัดเลือกที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๓

มาตรา ๑๔

“มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้ซึ่งสมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตุลาการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุให้ต้องมีการสรรหา

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปผู้ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

เมื่อดำเนินการสรรหาเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกนั้นพร้อมความยินยอมของผู้นั้นต่อประธานวุฒิสภา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องระยะเวลาในการสรรหา การวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัคร และการเสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๕

“มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกรายใด ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เมื่อผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการและเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการให้ความเห็นชอบของวุฒิสภาที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๖

“มาตรา ๑๖ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นตุลาการ โดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๒ (๖) (๗) หรือ (๘) หรือยังประกอบวิชาชีพตาม (๙) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๒ (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) แล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๔ วรรคสี่ ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการคัดเลือกหรือสรรหาใหม่”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการแสดงหลักฐานการพ้นจากตำแหน่งหรือวิชาชีพของผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๖

มาตรา ๑๗

“มาตรา ๑๗ ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๔ ถ้ามีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกกันเองให้คนหนึ่ง เป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ต้องรอให้มีผู้ได้รับความเห็นชอบครบเก้าคน และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้ศาลดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป พลังก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าศาลประกอบด้วยตุลาการเท่าที่มีอยู่”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการดำเนินการกรณีมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาไม่น้อยกว่าเจ็ดคนที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๘

“มาตรา ๑๘ ก่อนเข้ารับหน้าที่ ตุลาการต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายทุกประการ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า การถวายสัตย์ปฏิญาณของผู้พิพากษาศาลยุติธรรมและตุลาการศาลปกครอง กฎหมายระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม หรือกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองบัญญัติไว้หรือไม่ และในร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระจะต้องถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า บทบัญญัติเรื่องการถวายสัตย์ปฏิญาณของผู้พิพากษาและตุลาการ บัญญัติอยู่ในมาตรา ๑๙๑ ของร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งอยู่ในหมวด ๑๐ ศาล ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ดังนั้น ร่างมาตรานี้จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติอีก ส่วนผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติให้ต้องมีการถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนปฏิบัติหน้าที่

ส่วนการถวายสัตย์ปฏิญาณของตุลาการศาลปกครอง บัญญัติอยู่ในมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่า “ก่อนเข้ารับหน้าที่ตุลาการศาลปกครองครั้งแรก ตุลาการศาลปกครองต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้า จะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายทุกประการ”

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ศาลรัฐธรรมนูญบัญญัติอยู่ในหมวด ๑๑ ส่วนมาตรา ๑๙๑ เป็นบทบัญญัติอยู่ในหมวด ๑๐ ศาล ซึ่งใช้บังคับแก่ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร ไม่รวมถึงศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น มาตรา ๑๙๑ ของร่างรัฐธรรมนูญ จึงมิได้นำไปใช้กับการถวายสัตย์ปฏิญาณของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญด้วย โดยอนุโลม

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า ร่างมาตรานี้คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่าควรบัญญัติให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ เนื่องจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญกระทำในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า มาตรา ๒๑๐ วรรคสาม ของร่างรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้นำความในมาตรา ๑๘๘ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ และมาตรา ๑๙๓ มาใช้บังคับแก่ศาลรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม ดังนั้น ร่างมาตรา ๑๘ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติซ้ำอีก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

“มาตรา ๑๙ ตุลาการเป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า มาตรา ๒๐๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในประมวลกฎหมายอาญาบทบัญญัติความผิดของเจ้าพนักงานในการยุติธรรมไว้ในหมวดใด

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติการกระทำความผิดของเจ้าพนักงานในการยุติธรรม โดยบัญญัติอยู่ในลักษณะ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม หมวด ๑ ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม และหมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรานี้เป็นบทเพิ่มโทษแก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่กระทำความผิดเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ โดยจะต้องรับโทษสูงกว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๙ โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๓ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่ง ของตุลาการ

“ส่วนที่ ๓

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่ง ของตุลาการ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๓ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่ง ของตุลาการ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐

“มาตรา ๒๐ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๖ แล้ว ตุลาการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินหกสิบแปดปีในวันที่ได้รับการคัดเลือกหรือวันสมัครเข้ารับ การสรรหา

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องคุณสมบัติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๐

มาตรา ๒๑

“มาตรา ๒๑ ตุลาการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด

(๒) ลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๓) หรือ (๑๔)

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา

(๕) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา

(๖) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๗) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๘) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๙) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๑๐) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องลักษณะต้องห้ามของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑

มาตรา ๒๒

“มาตรา ๒๒ ตุลาการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า หลักการเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๒

มาตรา ๒๓

“มาตรา ๒๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปี

(๕) ศาลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการ

(๖) พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม

ประธานศาลรัฐธรรมนูญซึ่งลาออกจากตำแหน่งให้พ้นจากตำแหน่งตุลาการด้วย

ในกรณีที่ตุลาการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ตุลาการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการใหม่แทน

ในกรณีที่มีปัญหาว่าตุลาการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) หรือ (๓) หรือไม่ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๗ เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการพ้นจากตำแหน่งของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกตสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง หากกรณีมีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งอาจเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการจนเป็นเหตุให้ต้องมีการระบวรนาการให้ศาลต้องลงมติให้พ้นจากตำแหน่งตาม (๕) แต่ในที่สุดศาลมีมติไม่ให้พ้นจากตำแหน่ง แล้วต่อมามีการร้องว่าตุลาการผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) เนื่องจากไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ซึ่งคณะกรรมการสรรหาต้องเป็นผู้วินิจฉัย อาจทำให้เกิดกรณีที่ผลการพิจารณาแตกต่างกันได้

ประเด็นที่สอง กรณีมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการตาม (๕) และกรณีมีปัญหาว่าตุลาการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ซึ่งคณะกรรมการสรรหาต้องเป็นผู้วินิจฉัยนั้น มูลเหตุในการพิจารณามีความแตกต่างกันซึ่งในทางกฎหมายผลการพิจารณาอาจมีความแตกต่างกันได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากเป็นกรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง กรณีเช่นนี้ศาลฎีกาเป็นองค์กรที่มีอำนาจในการวินิจฉัยและคำวินิจฉัยของศาลฎีกาให้ถือเป็นที่สุด กรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสรรหาจะมีอำนาจในการวินิจฉัยเรื่องการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมได้อย่างไร

นายอภิวัฒน์ คงชาติ อนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๒๐ (๔) ได้กำหนดคุณสมบัติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไว้ว่าจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ แต่ในร่างมาตรา ๒๓ (๕) บัญญัติว่า “ศาลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพราะเหตุฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการ” ซึ่งเป็นการวินิจฉัยโดยสององค์กรกล่าวคือ องค์กรที่หนึ่งศาลรัฐธรรมนูญซึ่งวินิจฉัยและมีมติเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการ และองค์กรที่สองคณะกรรมการสรรหา ซึ่งวินิจฉัยว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้นั้นมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์หรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้มีอนุกรรมการตั้งข้อสังเกตว่าการไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการด้วย ซึ่งจะเป็นเหตุที่ทำให้การวินิจฉัยและมีมติตาม (๕) ของศาลรัฐธรรมนูญกับคำวินิจฉัยคณะกรรมการสรรหาเกิดการขัดกันได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า คำว่า “มาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการ” ตามที่บัญญัติใน (๕) แตกต่างกับคำว่า “มาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง” ที่บัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญ เนื่องจากในทางปฏิบัติศาลรัฐธรรมนูญจะกำหนดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการหรือไม่ก็ได้ แตกต่างกับมาตรฐานทางจริยธรรมขององค์กรอิสระซึ่งร่างรัฐธรรมนูญกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องร่วมกับองค์กรอิสระ

ในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมที่ศาลรัฐธรรมนูญร่วมกับองค์กรอิสระทุกองค์กรดำเนินการนั้น หากศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าไม่ครอบคลุมทุกกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญอาจจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการชั้นก็ได้ โดยอาจนำมาตราฐานทางจริยธรรมของผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการก็ได้ ทั้งนี้ ร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการไว้หรือไม่

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อเป็นมาตรฐานทางจริยธรรมที่เป็นมาตรฐานชั้นต่ำสำหรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระทุกองค์กร นอกจากนี้ องค์กรอิสระจะกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขององค์กรอิสระนอกเหนือจากมาตรฐานทางจริยธรรมที่ต้องจัดทำร่วมกับศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระอื่นเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้ แต่ในส่วนของศาลรัฐธรรมนูญนั้น จำเป็นต้องมีมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เนื่องจากมาตรา ๒๐๘ ของร่างรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องมีการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งหากพบว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญคนใดมีพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก็จะเป็นเหตุให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

ส่วนกรณีศาลรัฐธรรมนูญที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพราะเหตุฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการ บัญญัติอยู่ในมาตรา ๒๐๘ (๕) ของร่างรัฐธรรมนูญ

พลเอก อภิภูพร เจริญพานิช กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า มาตรา ๑๔ (๔) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง บัญญัติว่า “มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง” ซึ่งในประเด็นนี้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้มีการแสดงความเห็นว่า ควรเพิ่มเติมเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีมติให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งจะต้องเป็นกรณีที่มีพฤติกรรมฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของตุลาการ

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติใน (๕) ของร่างมาตรานี้ นำมาจากมาตรา ๒๐๘ (๕) ของร่างรัฐธรรมนูญ ที่บัญญัติว่า “ศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพราะเหตุฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ” แม้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการเป็นการฝ่าฝืนที่ไม่มีลักษณะร้ายแรงก็ตาม ก็ถือเป็นเหตุให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... สอบถามว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาเป็นที่สุด นำไปใช้ในกรณีใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาเป็นที่สุด เช่น คณะกรรมการสรรหามีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม เป็นต้น

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... สอบถามว่า ในทางปฏิบัติจะเกิดเหตุการณ์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการสรรหาขัดแย้งกันหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า จะต้องเป็นกรณีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นคำวินิจฉัยที่เสร็จเด็ดขาดและไม่มีเหตุที่ทำให้คณะกรรมการสรรหาต้องวินิจฉัยใดๆ อีก และในทางกลับกันคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาต้องเป็นคำวินิจฉัยที่เสร็จเด็ดขาดและไม่มีเหตุที่ทำให้ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยใดๆ อีก อย่างไรก็ตาม หากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการสรรหาไม่เสร็จเด็ดขาด อาจเป็นเหตุให้เกิดการวินิจฉัยขององค์กรภายนอก กรณีเช่นนี้ก็อาจเกิดการขัดแย้งกันของคำวินิจฉัยได้ เช่น กรณีมีผู้ร้องเรียนว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีพฤติกรรมฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมของตุลาการ หากศาลรัฐธรรมนูญมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่ถึงสามในสี่ของตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้นั้นก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แต่หากยังมีการร้องเรียนโดยเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นเรื่องการขาดความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ หรือยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเช่นนี้จะไม่ใช่เรื่องของการขาดคุณสมบัติแต่จะเป็นเรื่องการประพฤติเสื่อมเสียหรือทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งคำวินิจฉัยอาจขัดแย้งกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการสรรหาได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๓

มาตรา ๒๔

“มาตรา ๒๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าตุลาการคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาส่งคำร้องนั้นไปยังคณะกรรมการสรรหาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำร้องเพื่อวินิจฉัยว่าตุลาการ ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือไม่

คำร้องตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องระบุเหตุที่ต้องพ้นจากตำแหน่งของตุลาการดังกล่าว และข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจน พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน โดยลงลายมือชื่อผู้ร้องขอ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการร้องขอและผู้มีสิทธิร้องขอให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๔

มาตรา ๒๕

“มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

การพิจารณาคำร้องขอ ให้คณะกรรมการสรรหาเปิดโอกาสให้ผู้ร้องขอและตุลาการชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจง และตรวจดูเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับตน

มติในการวินิจฉัยให้ตุลาการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๔ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และต้องจัดทำคำวินิจฉัยโดยให้เหตุผลประกอบด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องการพิจารณาและวินิจฉัยคำร้องขอของคณะกรรมการสรรหาที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนความว่า “การพิจารณาคำร้องขอ” ในวรรคสอง เนื่องจากนิยามคำว่า “ร้องขอ” หมายความว่า คำร้องที่ยื่นต่อศาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัย หากเป็นคำร้องอื่น จะถือว่าเป็นคำร้องเพื่อให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยตามความหมายของนิยามคำว่า “คำร้อง” หรือไม่ ดังนั้น ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การบัญญัติคำว่า “คำร้อง” จะต้องพิจารณาความหมายในนิยามประกอบด้วย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกตว่าระยะเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอให้แล้วเสร็จภายในหกสัปดาห์นับแต่วันที่รับคำร้องขออาจไม่เพียงพอ จึงอาจมีการกำหนดให้หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ให้มีการขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๖

“มาตรา ๒๖ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับการร้องขอ การพิจารณา และการวินิจฉัยคำร้องขอ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยคณะกรรมการสรรหา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการร้องขอ การพิจารณา และการวินิจฉัยคำร้องขอของคณะกรรมการสรรหาที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๖

มาตรา ๒๗

“มาตรา ๒๗ ในระหว่างที่ตุลาการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งตุลาการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ตุลาการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกรณีมีตุลาการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า หลักการเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่เหลืออยู่ที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๗

ส่วนที่ ๔ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของตุลาการ

“ส่วนที่ ๔

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของตุลาการ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๔ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของตุลาการ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ของประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการ ให้นำอัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ของประธานศาลฎีกาและรองประธานศาลฎีกา มาใช้บังคับตามลำดับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกต ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญมีสถานะเป็นศาลจึงมีความยึดโยงกับศาลยุติธรรมมากกว่าองค์กรอิสระ อีกทั้งร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคสาม ได้กำหนดให้นำความในร่างมาตรา ๑๙๓ วรรคสอง ที่กำหนดให้ศาลยุติธรรมและศาลปกครองมีระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนเป็นการเฉพาะตามความเหมาะสมตามที่กฎหมายบัญญัติมาบังคับใช้กับศาลรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดเกี่ยวกับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าครองชีพชั่วคราวของประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการไว้ในส่วนนี้

ประเด็นที่สอง การกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและค่าครองชีพชั่วคราวควรต้องมีการพิจารณาในภาพรวมเพื่อไม่ให้เกิดความลักลั่นระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และร่างมาตรา ๒๑๐ วรรคสาม ซึ่งกำหนดให้นำความในมาตรา ๑๙๒ วรรคสอง มาบังคับใช้โดยอนุโลม หมายความว่าให้ศาลรัฐธรรมนูญมีระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนเป็นของตนเองเป็นการเฉพาะเท่านั้น

ประเด็นที่สาม อัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าครองชีพชั่วคราวของประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการควรมีความเท่าเทียมกันกับประธานศาลฎีกาและรองประธานศาลฎีกา เนื่องจากหากมีการกำหนดอัตราต่ำกว่า จะทำให้ไม่มีผู้พิพากษาในศาลฎีกาและตุลาการศาลปกครองสูงสุด สนใจสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

อย่างไรก็ตาม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่มาจากผู้พิพากษาศาลฎีกาและผู้พิพากษาศาลปกครองสูงสุด ควรได้รับเงินเดือน และค่าตอบแทนไม่ต่ำกว่าเงินเดือน และค่าตอบแทนที่ได้รับก่อนดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้น ระบบเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของตุลาการ

ศาลรัฐธรรมนูญในปัจจุบันยังคงใช้หลักเกณฑ์เดียวกับองค์กรอิสระอื่น ซึ่งไม่เป็นการจูงใจในการสมัครเข้ารับ การคัดเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการสอบถามว่า ปัจจุบันประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นเท่าใด

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละ ๗๓,๒๔๐ บาท เงินเพิ่มเติมเดือนละ ๔๒,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๕,๗๔๐ บาท

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษา หลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งของประธานรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในปัจจุบันมีผลต่อการ คำนวณบำเหน็จตอบแทนภายหลังพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งเมื่อคำนวณแล้วได้รับบำเหน็จตอบแทนในจำนวนที่ น้อยกว่าประธานศาลฎีกา หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระอื่น

นายอภิวัฒน์ คงชาติรี อนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า ประธานศาลฎีกาได้รับเงินเดือน เดือนละ ๖๙,๒๒๐ บาท และเงินประจำตำแหน่งเดือนละ ๕๐,๐๐๐ บาท ส่วนประธานศาลปกครองสูงสุด ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๗๕,๕๙๐ บาท และเงินประจำตำแหน่งเดือนละ ๕๐,๐๐๐ บาท

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... กล่าวว่า มาตรา ๒๑๐ วรรคสาม ของร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดให้ในมาตรา ๑๘๘ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ และมาตรา ๑๙๓ มาใช้บังคับแก่ศาลรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม ซึ่งมาตรา ๑๙๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “ให้ศาลยุติธรรมและศาลปกครองมีระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนเป็นการเฉพาะตามความเหมาะสม ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น บทบัญญัติในร่างมาตรา ๒๘ หากบัญญัติให้เชื่อมโยงกับมาตรา ๑๙๓ วรรคสอง ของร่างรัฐธรรมนูญ จะเหมาะสมหรือไม่ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและ ค่าตอบแทนเป็นการเฉพาะ

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าครองชีพ ชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติใน ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๘

มาตรา ๒๙

“มาตรา ๒๙ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการมีสิทธิได้รับประโยชน์ตอบแทนอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ศาลกำหนด และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องประโยชน์ตอบแทนอื่นที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๙

มาตรา ๓๐

“มาตรา ๓๐ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบริบูรณ์มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ลาออก
- (๓) มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปีบริบูรณ์

ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้น ให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๒๘ คูณด้วยระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

การนับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเพื่อคำนวณบำเหน็จตอบแทนตามวรรคหนึ่งนั้น ให้นำนับตั้งแต่วันที่ มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งจนถึงวันที่สิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้นำจำนวนปีรวมทั้ง เศษของปีด้วย การคำนวณเศษของปีที่เป็นเดือนหรือเป็นวันให้เป็นปีนั้น ให้นำเศษที่เป็นเดือนหารด้วย สิบสอง และเศษที่เป็นวันหารด้วยสามสิบได้ผลลัพธ์เท่าใดจึงหารด้วยสิบสอง ในการคำนวณให้ใช้ทศนิยม สองตำแหน่ง และให้นำจำนวนที่คำนวณได้มารวมกันเป็นระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งซึ่งเป็นจำนวนปี

สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การคำนวณระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้คำนวณ รวมทั้งเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง และเศษของปีให้คิดเป็นหนึ่งปี

ประเด็นที่สอง หลักการเรื่องบำเหน็จตอบแทนเมื่อพ้นจากตำแหน่งที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๐

มาตรา ๓๑

“มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุ ถึงแก่ความตายไม่ว่าผู้นั้นจะดำรงตำแหน่งครบหนึ่งปีบริบูรณ์หรือไม่ก็ตาม ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จ ตอบแทนเป็นเงิน ซึ่งจ่ายครั้งเดียวตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๐ โดยให้จ่ายแก่ทายาทโดยธรรม ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิ รับมรดกของผู้ตายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หลักการเรื่องบำเหน็จตอบแทนเมื่อพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุ ถึงแก่ความตายที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๑

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันศุกร์ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายนฤพนธ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นายรัฐภูมิ คำศรี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์